

КОНЦЕПЦИЯ

От Милена Карагьозова

кандидат за член на Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет от квотата на НС

съдия при Окръжен съд-Велико Търново/ВТОС/, заместник на административния ръководител, заместник председател на Окръжен съд-Велико Търново и ръководител на наказателно отделение при ВТОС

/по чл.19а от Закона за съдебната власт/

Мотиви за даденото от мен писмено съгласие по реда на чл.19 ал.7 от ЗСВ по повод издигането на кандидатурата ми за член на Висш съдебен съвет:

Уважаеми народни представители и граждани,

Работата ми в системата на правораздаването на Република България започна като младши съдия през месец май 2000г. До м.септември на 2022г./или общо 21 години/ съм работила като съдия в Районен съд-гр.Горна Оряховица, като през м. 08.2022г., след като спечелих конкурс-първо бях командирована, а няколко месеца по-късно през м.ноември 2022г. встъпих в длъжност като съдия в Окръжен съд Велико Търново. От 2024г. заемам длъжността заместник на административния ръководител, заместник председател на Окръжен съд-Велико Търново и ръководител на наказателно отделение при ВТОС, като кандидатурата ми за тази длъжност е издигната единствено от колегите ми и гласувана на общото събрание на съдиите, което предложи на административния ръководител да бъде направено предложение до ВСС, който орган също ми гласува доверие.

Натрупаният близо 30-годишен магистратски стаж като съдия/а и този като заместник на административен ръководител/ в окръжен съд- в

различни по големина и специфики структури, ми дават увереност да твърдя, че познавам обективно състоянието на работата както на съда, така и на прокуратурата, вкл. през последните изключително интензивни откъм законодателни промени и вътрешни системни реформи години. От друга страна допълнителните ми квалификации-множество на брой обучения по всички теми, касаещи наказателното и гражданското правораздаване и повишаване на административния ми капацитет (подробно описани в кадровата справка), ми дадоха лична мотивация да дам съгласието си за издигане на кандидатурата ми за избор и член на ВСС. Познавам и начина на завършване на юридическо образование в съвременните условия и неговите специфики като асистент по наказателно право. Самата аз с преподавателската си дейност успях да надградя собствените си познания и да открия по нов начин теоретични постановки, които вече съм прилагала в практиката си. Постигнатите през годините резултати в качеството и дейността ми като съдия и дадената оценка на уменията ми в атестацията за работата ми преди избора във ВТОС за двете длъжности поетапно, докладите на Инспектората при ВСС за проверка на цялостната ми работа, бяха тези щрихи на увереност и самочувствие, необходими, за да подготвя и представя пред вас моите виждания за задачите и предизвикателствата, които стоят пред ВСС в следващите години. Преминала съм през най-тежкото и интензивно ниво на правораздаване като обем работа, разглеждайки всякакъв вид дела. Спечелила съм конкурс, а впоследствие и доверието на цялото общо събрание на Окръжен съд.

Конкретната ми мотивация относно номинацията ми като съдия за член на Прокурорската колегия във ВСС е следната:

Номинацията ми би могла да бъде своеобразна гаранция за независимост и ограничаване на вътрешни зависимости.

Прокуратурата е йерархична структура. Присъствието на фигура извън нейната система (каквото е действащият съдия) в кадровия ѝ орган намалява риска от вземане на решения под вътрешен институционален натиск.

Съдията няма кариерни или колегиални обвързаности в прокуратурата, което му позволява да взема безпристрастни решения за назначенията, кариерното израстване и дисциплинарната практика на прокурорите.

Парламентарната квота има за цел да осигури граждански и институционален баланс, за да не се затваря системата в себе си, което

увеличава в своеобразна градация обществения и институционалния контрол.

Като съдия от наказателен състав считам, че притежавам много добра степен на правна квалификация, но същевременно за прокуратурата съм „външно лице“. Това отговаря на изискванията за прозрачност и по-високо обществено доверие в кадровите решения на колегията. При професионалното взаимодействие с колегите от прокуратурата имам значителен опит в оценката на качеството на прокурорската работа, както и тази на следователите.

Съдиите са най-преките свидетели на професионализма на прокурорите и следователите, тъй като в ежедневната си практика съдията проверява законността и качеството на внесените от прокурорите обвинителни актове, протести и искания, процесуално поведение в съдебна фаза, както и подробно запознаване с начина на воденото разследване в досъдебната фаза и уменията на следователите за провеждане на разпити, огледи и други следствени действия. Този поглед „отстрани“ е безценен при атестирането (оценяването) на прокурорите и при преценката кои от тях заслужават да бъдат повишени в кариерата или назначени за административни ръководители.

Моето разбиране за провеждане на съдебна реформа е не просто избор на нови членове за ВСС, а постъпателно и неотклонно приемане на законодателни и структурни промени.

С приетите правила се очертах изискванията относно съдържанието на концепцията на кандидатите за членове на ВСС:

- разбиране на кандидата за **ролята на Виспия съдебен съвет като орган**, който представлява съдебната власт, осигурява и отстоява нейната независимост, без да се намесва в осъществяването на дейността на съдилищата, прокуратурите и следствените органи;
- виждания на кандидата за **кадровата политика, конкурсите, атестирането, дисциплинарната дейност, натовареността, командироването и управлението на съдебната система**;
- мерки за повишаване на прозрачността, отчетността и доверието в дейността на Виспия съдебен съвет;
- виждания за **защита на независимостта** на съдиите, прокурорите и следователите срещу неправомерно политическо, икономическо, институционално или вътрешносистемно влияние;
- мерки за **противодействие** на зависимости, конфликт на интереси, нерегламентирано влияние и накърняване престижа на съдебната власт;
- конкретен принос, който кандидатът счита, че може да има в работата на съдийската или прокурорската колегия и на пленума на Виспия съдебен съвет.

Подготвяйки представянето на писмената концепция за участие в избор за член на ВСС от квотата на НС си зададох въпроса какво по обем следва да е нейното съдържание. Изборът ми за структура на изложението е да не следвам структурата на очертаното съдържание пунктуално поради специфичната логична взаимовръзка, която правя между поставени въпроси с други от съществено значение в логиката на разсъждение, които не следват очертаната подредба. Ако споделите моите убеждения, че изборът на член на ВСС трябва да е състезание на виждания на отделните кандидати, анализ на личните им качества, респ. и възможности да осъществят представените концепции, то следва да четете следващите редове и с уговорката, че прокарването на каквито и да е политики на управление в един колективен орган като ВСС и неговите две колегии биха имали трайни резултати и шанс за развитие когато срещнат идентично разбиране в мнозинството от представителите в съответната колегия. Това е естествена и ясна закономерност от факта, че ВСС е колективно действащ орган, който в своя основен и разширен състав (Пленум) взима решенията си с мнозинство на членовете. Изготвянето на една сериозна, мотивирана и с уважение към целевата група, за която е предназначена концепция за развитие и управление на съдебната система в лицето на ВСС изисква съобразяването и вметването на всички предлагани решения със стратегията за продължаване на реформата на съдебната власт, политиките на държавното управление към настоящия момент, динамично променящото се законодателство и възприятието на обществото за изключително висока степен на неефективност на съдебната система. Бих проявила инициативата да участвам в повече на брой от помощните органи към ВСС комисии, което би бил другия ми личен принос в общата дейност, с което отчасти отговарям на последния въпрос от групата въпроси.

Изготвяйки настоящата концепция, набелязвам само основни и примерни елементи от схващанията ми като член на ВСС, като те в хода на работата ми ще бъдат надграждани и променяни, в зависимост от създадените условия и изискванията за качественост на процеса.

Без кратък исторически анализ за развитието на съдебната система няма как да бъде схваната философията на това, което изисква от нас времето.

Кратките политически хоризонти като основна характеристика на прехода в Р България след 1989г. дадоха своето отражение и върху липсата

на визия в държавното управление относно това как трябва да изглежда съдебната система и правоохранителната дейност на държавата като цяло.

С новата Конституция от 1991 г. беше предвидена изцяло нова уредба на правосъдие. Това може да бъде условно определено като начало на първия етап от съдебната реформа, който цели да изгради независима съдебна власт като част от новото демократично устройство на страната в контрапункт на предишния режим. В следващите години този етап включи създаването на ВСС, изграждането на триинстанционна структура на съдилищата, разделянето на ВС и възстановяването на ВАС през 1996г. В този период от влизането на Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи (в сила за РБългария от 07.09.1992г.) и мораториума върху смъртното наказание започнаха да се постановяват и важни решения на КС относно бюджетната независимост на съдебната власт и статута на ВСС.

Следващият важен период за съдебната реформа беше подготовката за начало на преговорите за присъединяване на страната ни към ЕС, условие за което е изпълнението на т.нар. Копенхагенски критерии. В този момент се направиха важни инвестиции в човешкия ресурс на съдебната система, като се покачи нивото на заплащане, въведоха се задължителни конкурси за влизане в системата и се създаде НИП, в който всички съдии и прокурори получават задължително входящо и текущо обучение. След 1994г. на преден план излязоха различни идеи за промяна в конституционната рамка на съдебната система. През 2007г. бяха извършени съществени от приемането на Конституцията изменения в нея, с които се създаде Инспектората към ВСС и се внесоха корекции в статута на магистратите. В този период ВСС стана постоянно действащ орган (дотогава, той се състоеше от магистрати, които продължаваха да практикуват магистратската си професия и се събираха веднъж седмично на заседание), който период аз помня добре. Важно следствие от конституционните промени през този период беше прехвърлянето от над 90% от разследванията към полицията, с което на дневен ред излязоха неразрешените и до днес проблеми, свързани с полицейското разследване. От гледна точка на публичния дебат темата за съдебната реформа излезе от тясно експертния контекст и постепенно стана все по-важен обществено-политически въпрос. Това се свързва както с нарастващото значение на

борбата с битовата и организираната престъпност и властовата корупция, така и с обществената реакция на приватизацията.

След приемането на РБългария и Румъния в ЕС влезе в сила предвидения от присъединителните договори механизъм за сътрудничество и проверка, по силата на който ЕК изготвя доклади за напредъка на реформите в областта на правосъдието и вътрешния ред по отношение на няколко критерия. Въпреки изпълнението на много от препоръките на ЕК (изменения на Конституцията, нов ГПК и др.) с течение на времето стана ясно, че еднократното изменение на Конституцията или на някои закони не е достатъчно и не изчерпва нуждата от реформи, а се налага планирането на нови, по-мощни структурни промени в устройството и функциите на ВСС и други органи. Така въпросът за реформирането на конституционния модел отново излезе на дневен ред и доведе до следващи изменения на Конституцията.

През 2012г. започнаха реално да функционират Специализирания наказателен съд и Специализираната прокуратура. Към настоящия момент тяхната дейност е преустановена.

Началото на нов етап на съдебната реформа се сложи с приемането от НС през месец януари 2015г. на актуализирания вариант на „Стратегия за продължаването на съдебната реформа“. Отправна точка в нея беше традиционно ниското обществено доверие в институциите на правосъдието, отчитано от различни организации, работещи по темата в страната и извън нея. Стратегията предвижда широк кръг структурни и организационни мерки за завършване на процеса на реформиране на съдебната власт и отговаряне на препоръките на ЕК и другите международни организации. Основни стратегически цели в нея са гарантиране независимостта на съда и другите органи на съдебната власт, ефективно управление на човешкия ресурс и ефективно администриране на съдебната власт, прозрачност и ефикасност на бюджета на системата, модерна и ефективна наказателна политика и др. Като стъпка към изпълнение на заложените цели Стратегията предвиди реорганизация на ВСС и управлението на съдилищата, промяна на визията на Инспектората, промяна на начина на гласуване във ВСС. Така се стигна до промени в Конституцията през 2015г., с които ВСС е разделен на две колегии -Съдийска и Прокурорска. Управлението на съдебните сгради е прехвърлено от Министерство на правосъдието към ВСС, въведе се мнозинство от 2/3 за

избор на парламентарната квота във ВСС. Въведе се пряк избор на изборните членове на магистратската квота, като отпадна избора на делегати и делегатските събрания, въведе се явното гласуване във ВСС и се разшириха правомощията на Инспектората на ВСС. Чрез последващи изменения в ЗСВ конституционните промени бяха доразвити, бяха прехвърлени правомощия от председатели на съдилища към Общите събрания на съдиите, бяха извършени съществени промени в процеса на атестиране и конкурсите за назначаване, повишаване и преместване на магистратите, бяха извършени и промени в управлението на прокуратурата.

С нарастващо значение за реформата и развитието на съдебната система у нас беше разгръщането на институциите на ЕС с правомощия в областта на правосъдието и вътрешния ред. Основа в това отношение полага Лисабонския договор, който предвижда възможността за създаване на Европейска прокуратура (чл. 86 от ДФЕС), като конкретни мерки бяха предвидени в Стокхолмската програма/програма на ЕС/. Правовата държава е не само вътрешен въпрос на отделната държава членка-тя е обща ценност на Съюза. Съдът на ЕС получава по-широка роля при гарантирането на спазване на правото на ЕС. Лисабонският договор поставя съдебната власт в по-широка европейска рамка на правовата държава-независимият съд е част от системата, която гарантира ефективното прилагане на правото на ЕС, като превръща съдебното сътрудничество по наказателноправни и граждански въпроси в много по-интегрирана част от правната система на ЕС. Темата за засилване на международната интеграция в сферата на обща европейска политика по сигурността ще има своето постоянно отражение във вътрешното законодателство.

Правната рамка на структурата и правомощията на Висшия съдебен съвет/ВСС/ е очертана в Конституцията на Република България/КРБ/ и Закона за съдебната власт/ЗСВ/.

Висшият съдебен съвет осъществява правомощията си чрез пленум, съдийска и прокурорска колегия/чл.30 от ЗСВ/.

Основните функции на Висшия съдебен съвет съгласно чл.16 от Закона за съдебната власт/ЗСВ/ се изразяват в представителство на съдебната власт, осигуряване и отстояване на независимостта ѝ, определяне на състава и организацията на работата на съдилищата, прокуратурите и

следствените органи, обезпечаване финансово и технически на тяхната дейност, без намеса в нейното осъществяване.

Пленумът на Висшия съдебен съвет се състои от всички негови членове и има следните правомощия: приема **проекта на бюджета** на съдебната власт; приема решение за прекратяване на **мандата** на избран член на Висшия съдебен съвет, организира **квалификацията** на съдиите, прокурорите и следователите, изслушва и приема **годишните доклади** на органите на съдебната власт, управлява **недвижимите имоти** на съдебната власт; прави предложение до президента на Република България за назначаване и освобождаване на председателя на Върховния касационен съд, председателя на Върховния административен съд и на главния прокурор; по предложение на една от колегите след съгласуване с министъра на правосъдието или по предложение на министъра на правосъдието, а по отношение на военните съдилища - след съгласуване с министъра на отбраната, определя броя, съдебните райони и седалищата на районните, окръжните, военните, административните и апелативните съдилища и прокуратури, създава и закрива съдилища и прокуратури, променя тяхното седалище и определя населените места, в които се разкриват териториални отделения към съответния районен съд и към съответната районна прокуратура; по предложение на една от колегите след съгласуване с административните ръководители на органите на съдебната власт определя броя на съдиите, прокурорите и следователите във всички съдилища, прокуратури и следствени отдели съобразно степента на натовареност; определя броя и структурата на администрацията на Висшия съдебен съвет и на Националния институт на правосъдието; определя възнагражденията на съдиите, прокурорите и следователите; изготвя и внася в Народното събрание годишен доклад за своята дейност заедно с годишния доклад за дейността на Инспектората към Висшия съдебен съвет и с годишните доклади на Върховния касационен съд, на Върховния административен съд и на главния прокурор; изготвя и оповестява годишен доклад за независимостта и прозрачността на дейността на органите на съдебната власт и на собствената си дейност, който предоставя за обществено обсъждане; дава **становища** на Министерския съвет и на Народното събрание по законопроекти, които се отнасят до съдебната власт; създава постоянни и временни **комисии** за подпомагане на дейността си; приема правилник за организацията на дейността си и за дейността на администрацията на Висшия съдебен съвет, който се обнародва в "Държавен вестник"; създава и поддържа електронен публичен **регистър** на всички свои решения и мотивите към тях; в предвидените от закона случаи издава подзаконови нормативни актове; одобрява автоматизирани информационни системи за органите на съдебната власт след съгласуване с министъра на

правосъдието и осигурява системната им интеграция и оперативната им съвместимост; създава и поддържа електронен публичен регистър на всички проекти, които имат за предмет функционирането на органите на съдебната власт; решава и други общи за съдебната власт организационни въпроси; избира националния член от Република България в Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст), неговия заместник и помощника на националния член въз основа на подбор, проведен съгласно приети от пленума правила, и чрез министъра на правосъдието уведомява Евроюст и Европейската комисия за избора; по предложение на съответната колегия одобрява Кодекс за етично поведение на българските съдии, съответно Кодекс за етично поведение на българските прокурори и следователи, а с изменението бр.17/26г.на ДВ-т.24 изпълнява функциите на национален компетентен орган за субектите по чл.4 т.9 от Закона за киберсигурност/органите на съдебната власт/.

Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет се състои от 14 членове и включва председателите на Върховния касационен съд и на Върховния административен съд, шестима членове, избрани пряко от съдиите, и шестима членове, избрани от Народното събрание.

Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет се състои от 11 членове и включва главния прокурор, четирима членове, избрани пряко от прокурорите, един член, избран пряко от следователите, и петима членове, избрани от Народното събрание.

Съдийската колегия и прокурорската колегия осъществяват поотделно и в съответствие с професионалната си насоченост следните правомощия по отношение на съдиите, прокурорите и следователите:

1. назначават, повишават, преместват и освобождават от длъжност съдиите, прокурорите и следователите;
2. (доп. - ДВ, бр. 11 от 2020 г.) правят периодични и други атестации и приемат комплексна оценка от атестирането на съдиите, прокурорите, следователите, административните ръководители и техните заместници в органите на съдебната власт и решават въпроси за придобиване и възстановяване на несменяемост;
3. налагат дисциплинарни наказания - понижаване и освобождаване от длъжност, на съдиите, прокурорите, следователите, административните ръководители и техните заместници в органите на съдебната власт;
4. определят броя, назначават и освобождават административните ръководители и техните заместници в органите на съдебната власт с изключение на председателя на Върховния касационен съд, председателя на Върховния административен съд и главния прокурор;
5. решават въпроси за организацията на дейността на съответната система от органи на съдебната власт;
6. правят предложения до пленума на Висшия съдебен съвет за определяне на броя на съдебните райони и седалищата на районните, окръжните, административните и апелативните съдилища и съответните прокуратури;

7. правят предложения до пленума на Висшия съдебен съвет за определяне броя на съдиите, прокурорите и следователите във всички съдилища, прокуратури и следствени отдели;

8. определят броя на съдебните служители съобразно степента на натовареност - по предложение на или след съгласуване с административните ръководители на органите на съдебната власт, а за органите, включени в структурата на прокуратурата на Република България - и с главния прокурор, като могат да разкриват нови и да съкращават длъжности;

9. организират и провеждат конкурсите за съдийските, прокурорските и следователските длъжности в предвидените от този закон случаи;

10. възлагат на Инспектората към Висшия съдебен съвет извършването на проверки, които са извън годишната програма за дейността му;

11. предлагат на пленума на Висшия съдебен съвет становища по законопроекти в обхвата на своята компетентност;

12. ежегодно анализират и отчитат степента на натовареност на органите на съдебната власт;

13. изискват и обобщават на всеки 6 месеца информация от съдилищата, прокуратурата и от Националната следствена служба за тяхната дейност;

14. създават постоянни и временни комисии за подпомагане на дейността си;

15. организират и координират участието на съдии, прокурори и следователи в международното правно сътрудничество;

16. приемат правила за работата си, които се публикуват на интернет страницата на Висшия съдебен съвет;

17. прокурорската колегия избира и освобождава директора на Националната следствена служба;

18. (нова - ДВ, бр. 49 от 2018 г.) съдийската колегия прекратява командироването на съдия в друг орган на съдебната власт от този, в който заема по щат съответната съдийска длъжност, когато при командироването има нарушения на условията и реда, предвидени в този закон, или при възникнала необходимост за кадровото обезпечаване работата на органа на съдебната власт, от който съдията е командирован;

19. (нова - ДВ, бр. 103 от 2020 г.) прокурорската колегия извършва подбор на кандидатите за европейски делегирани прокурори и чрез министъра на правосъдието уведомява европейския главен прокурор за излъчените кандидатури;

20. (нова - ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 01.07.2025 г.) съдийската колегия приема правила за разпределение на делата между съдиите, които разглеждат дела, разпределени по реда на чл. 9, ал. 3, с цел изравняване на общата им натовареност;

21. (нова - ДВ, бр. 48 от 2023 г., доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г.) прокурорската колегия назначава съдия, определен по реда на чл. 112, ал. 6, на длъжност прокурор във Върховната касационна прокуратура, който да изпълнява функциите на прокурор за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или от заместник на главния прокурор;

22. (нова - ДВ, бр. 48 от 2023 г., доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г.) прокурорската колегия назначава съдия от наказателната колегия на Върховния касационен съд, определен по реда на чл. 173а, ал. 4, за заместник главен прокурор, който осъществява контрол върху действията на прокурора за разследването на престъпления, извършени от главния прокурор или от заместник на главния прокурор, при условията и по реда, определени в закон;

23. (нова - ДВ, бр. 84 от 2023 г.) приемат Кодекс за етично поведение на българските съдии, съответно Кодекс за етично поведение на българските прокурори и следователи.

Дейността на пленума и колегиите на Висшия съдебен съвет се подпомага от администрация.

При така очертаната правна рамка, излагам накратко и без претенции за изчерпателност собствените си виждания за приоритетите в работата на Висшия съдебен съвет.

Висшият съдебен съвет е органът, който следва да отстоява в най-пълна степен независимостта на съдебната власт във всички възможни аспекти на това понятие. За съжаление през изминалите години всеки състав на този орган приключваше мандата си с огромно неодобрение както от страна на магистратите, така и на българското общество. За това има множество причини. Една от тях е липсата на последователна и предвидима управленска и кадрова политика, както и приемственост в добрите практики и относно цялостната визия за развитие. В някои от случаите този орган не зае достатъчно твърда и решителна позиция при нарушаване независимостта на съдебната власт. По тази причина ВСС донякъде загуби онази легитимност сред българските магистрати, което произтича не по силата на закона, а от неговото почтено и последователно спазване.

Осигуряването на независимост на съдебната власт следва да се осъществява чрез ефективното упражняване на провOMOцията на Пленума, Съдийската и Прокурорската колегия. Независимостта на съдебната власт има две проявления- институционална, при разбирането за която съдебната система е независима като цяло с оглед обособеното ѝ положение спрямо изпълнителната власт, както и независимостта на отделните магистрати при вземането на техните решения. Реалното отстояване на независимостта изисква осезаемо запознаване и бърза реакция в случаите на накърняване на авторитета на магистрати. Защитата на независимостта се дължи от всеки от членовете на ВСС и следва да обединява целите и усилията им. Следва да се положат усилия за повишаване доверието на магистратите към ВСС чрез проява на непримиримост и предоставяне на възможност за директно сезиране, без строги формалности. И в тази насока следва да работят членовете на ВСС. Нито един случай на посегателство срещу независимостта не следва да бъде оставен без реакция. Само по този начин магистратите могат да изпълняват своите задължения в нормална среда и да имат усещането за подкрепа от кадровия орган. Всеки магистрат е наясно, че носи отговорност пред обществото, както и че обществото ще има право на своите възприятия и критика като елемент от демократичния процес. Ако обаче независимостта като необходима част от възможността

съдебната власт да упражнява своята роля е поставена под заплаха чрез недопустими нападки, тя трябва без съмнение да отстоява позиция, поради което активността на ВСС е от изключителна важност - не просто като защитен механизъм, а като дължим отговор срещу внушения и моделиране на общественото мнение чрез неверни, понякога клеветнически твърдения, дори обиди при публични обсъждания и анализи.

Въпреки регламентирания принцип за недопустимост на устни разпореждания и указания във връзка с работата на прокурорите, е необходимо да се създадат реални и ефективни гаранции, започващи от качествен кадрови подбор на ръководителите в прокуратурата.

Притежавайки и административен опит като заместник на административния ръководител в структурата, която работя, обръщам внимание на това, че окръжните прокуратури и съдилища са единствените едновременно първоинстанционни и въззивни структури, поради което и предвид спецификата на работа дават много ясна и обобщена представа за огромна част от проблемите за решаване в съдебната система.

Натрупаният теоретичен, практически и административен опит ми дава основание да считам, че добре и задълбочено познавам дейността и проблемите на системата, в която работя.

В хода на ежедневната работа и ежегодно извършваните проверки в съдилищата от апелативния регион съм се запознала с трудностите от битов, финансов и професионален характер, пред чието решаване са изправени съответните административни ръководители и редови съдии, прокурори и следователи.

Всичко това като цяло ми дава увереност и убеденост да считам, че мога да се справя със задачите и отговорностите като евентуален бъдещ член на ВСС.

Същевременно си давам сметка, че кандидатствам за член на колективен орган, в който ще бъдат представени други автори на концепции и който взема решенията си с гласуване, някои от тях - в пленарен състав и с квалифицирано мнозинство. Тоест не по отделните концепции, както е показала практиката, може да се съди предварително как ще изпълнява функцията си ВСС и какъв резултат ще има тя. Резултатът ще зависи от колективната работа, от уменията да се преценяват правилно приоритетите, от волята за промяна и от решенията и нагласите на други колеги.

Затова в концепцията наблягам на готовността си да положа добросъвестни и старателни усилия, като вярвам в положителен резултат от действията на колективния орган/ВСС/.

Мерки за повишаване на прозрачността, отчетността и доверието в дейността на ВСС:

Общественото доверие в съдебната система и ВСС се определя като резултат от начина и характера на медийното отразяване, а именно отражение на изкривената представа за дейността на съдебната система, която конструират някои медии. Правната култура и информираност на българското общество като цяло остават ниски. Това налага полагането на системни и последователни всекидневни усилия, за да се предизвика промяна в масовите обществени нагласи и търсенето на нови канали за комуникация към целеви аудитории, включващи както новите информационни технологии, така и нови форми на публична активност.

Съдебната система е обект на все по-засилено и по-внимателно наблюдение от страна на медиите и обществеността и ежедневно трябва да отговаря на многобройни критични въпроси от тяхна страна.

Комуникацията не следва да се свежда само до отговаряне на запитвания от медиите и гражданите и инициативата да остава извън съдебната система, тъй като често дневният ред на дебата за съдебната система и ВСС се формира от други участници в него, които имат свои специфични, а често и политически цели. За повишаване на общественото доверие в системата и преодоляване на чувството за липса на справедливост е необходимо тя да стане основен източник на теми и новини за своята работа и поеме активно процесите по изграждане на своя позитивен образ.

Считам, че е наложително, своевременно и в спешен порядък да бъдат публикувани протоколите от заседанията не само на прокурорската колегия, но и на комисиите към нея, като забавяне на публикуване на тези протоколи с повече от седмица, или публикуване на няколко такива наведнъж на страницата на ВСС, създава усещане за прикриване, отклоняване на вниманието от взетите решения. В последните месеци от дейността на комисиите са зачестили гласуванията по допълнително внесени точки, които не са били обявени по първоначалният дневен ред на заседанието.

Като израз на прозрачността в решенията на Прокурорската колегия на ВСС, би било добра практика да бъдат публикувани, наред с предложенията за избор на заместници на административните ръководители, мотивите на съответния административен ръководител за

избор на този магистрат за заместник, както и възможността към него да бъдат отправяни въпроси от колегите в съответната прокуратура.

В последните няколко години все по-често се обсъжда назначаването на заместници като административни ръководители в по-горна прокуратура, прокурори от по-ниска прокуратура, като по този начин се преодолява израстването на магистрата в по-горна длъжност, без да същият да участва в конкурс. Темата е изключително чувствителна, особено след изказване в средствата за масова информация на Министъра на правосъдието, че има около 80 такива случаи в цялата страна, което не беше официално опровергано.

Личното ми становище по този проблем, е че в качеството си на заместник на административния ръководител на Окръжен съд-Велико Търново, съм натоварена освен с разглеждането на делата по същество и с друга административна дейност. Това е доста изтощителен и напрегнат процес. В прокуратурата той се изразява и в администриране на новопостъпилите преписки, дела и сигнали от граждани, изготвяне на множество справки, доклади, разпределяне на дела, а в по-горните инстанции и в проверка на актове от първоинстанционните прокуратури. Не следва да се пренебрегват функциите на административните ръководители, респ. техните заместници при прием на граждани в посочените приемни дни, разпределяне на задачите на служителите от администрацията в прокуратурата и много други, които заемат понякога цялото работно време, предвидено за надзора върху разследването на наблюдаваните от него дела или участието в съдебни заседания.

Тази описана дейност невинаги е желана от магистрати в съответната прокуратура и нерядко липсва възможност, а и доверие на самия административен ръководител, за да делегира своите правомощия на магистрат от същото звено. Очаквано е той да се насочи към тези, към които има преценка за възможностите относно справянето с подобни задължения.

При избор на екип от заместник административни ръководители, които да са от по-ниско ниво на прокуратурата, административният ръководител следва да заяви това още при заявката си за избор като такъв, като мотивира причините, поради които прави това.

Честата смяна на заместник административни ръководители и избор на лица, които са малко познати или съвсем непознати за прокуратурата, на която е административен ръководител, е индикация, че съществува дори слабата възможност в тази номинация да е оказана намеса при взимането на решение от други, несвързани с кадровото решение. Моята цел е това да не се допуска под никаква форма, поради което с оглед повишаване на прозрачността, отчетността и доверието в дейността на ВСС, мога да гарантирам, че:

- ще се изказвам и гласувам според съвестта си, подробно мотивирайки своята теза, при грижливо проучване и премисляне на предложенията и на фактите, на които те се основават;
- сама активно ще търся, консултирам и предлагам решения, които смятам за полезни за системата, от която съм част;
- ще положа всички усилия гласът и действията ми като член на ВСС да бъдат обосновани и достъпни;
- ще подкрепям и отстоявам обоснованите и ефективни решения, за които е необходим консенсус и ще работя за постигане на такъв консенсус;
- няма да търся и да се поддавам на конфронтация, да пилея енергия в опит за надделяване, кариерни амбиции и др., нито ще допусна да бъде използвана в такъв контекст;
- същевременно няма да се поддам на конформизъм и никога не ще пропусна ясно и аргументирано да заявявам несъгласие, да оспорвам или да се противопоставям на решения, които намирам за неправилни, неудачни, неефективни или несправедливи - независимо от кого са поддържани;
- ще отстоявам независимостта на магистратите с ясното съзнание, че независимостта не е параван, зад който могат да се скрият безпринципност и неефективност, както и неуважение - към онези, на които трябва да служи правосъдието и отказ от отчетност. На подобни прояви ще реагирам без компромис;
- ще се стремя да прилагам равна мяра и обективни критерии, без да отдавам предпочитания или да допускам предубеденост към колеги или органи на съдебна власт по какъвто и да е признак - регионален, членство в съсловна организация, принадлежност към определено ниво в системата, минали заслуги или очаквания.

Убеждението ми е, че структурата на органите следва да отразяват актуалните демографски, инфраструктурни, комуникационни и технологични реалности в България.

Ако бъде избрана за член на Прокурорската колегия ще работя активно за промяна в кадровия състав на прокуратурата и пренасочване на свободните щатни бройки към прокуратури в страната, в които има действително нужда от тях.

Подобно е и отношението ми относно командироването на прокурори, най-вече такива случаи, когато се командирова прокурор от долустояща прокуратура в по-горна, както и командироване на прокурори от страната в София.

Не считам за уместно и допустимо да съществуват случаи на недопустимо дългосрочно командироване, поради което ще работя активно за тяхното преустановяване, тъй като тези примери действат демотивиращо на останалите магистрати и реално водят до подкопаване на доверието в управлението на прокуратурата и осъществяване на ефективна кадрова политика.

Недостигът на кадри в районните прокуратури следва да се обсъжда и при анализиране на т.нар „стъпаловидна командированост“, когато прокурор от апелативна прокуратура се командирова във Върховната касационна прокуратура. Той освобождава място за командироване на прокурор от окръжна прокуратура, като прокурорът от окръжна прокуратура освобождава място за командироване на прокурор от районна прокуратура и по този начин в районните структури на прокуратурата се овакантяват места на реално работещи прокурори, чиято дейност остава за довършване на останалите магистрати там. Всъщност този проблем съществува и по отношение на съдилищата. С особена значимост това се отнася до кадровата политика в СРП, където делата не могат да приключат бързо и ефективно поради честата смяна на наблюдаващи прокурори.

Ефективно и прозрачно управление на човешките ресурси. Прозрачност и последователност при назначаване и повишаването на магистратите: ВСС следва да разполага със задълбочен анализ, който да показва на базата отчетената дейност на прокурорите и съдиите в годишните им доклади каква щатна численост е необходима, за да се обезпечи ефективното извършване на дейността на съответния орган. Това следва да включва и справедливото разпределяне или допълнително отпускане на щатни бройки за съдебни/прокурорски помощници в най-натоварените органи на съдебна власт. Крайно належащо е освен това изготвянето на всеобхватен анализ на техническата база на всички органи на съдебна власт.

Този анализ ще покаже разходите за софтуер, хардуер и техническа поддръжка, както и до каква степен те отговарят на нуждите на системата.

„Болезнена“ е темата, свързана с провеждането на конкурси за магистрати, като невъзможността за своевременно приключване на тези процедури, касаещи повишаване и преместване на прокурори и следователи, обуславя наложено се определение, че те са неефективни.

Ако бъде избрана за член на ВСС ще работя активно за провеждане на такива конкурси в съдебната система, които да не оставят съмнения в правилността на процедурата и оценяването на кандидатите в тях. Следва да се извърши щателна техническа проверка на компютърната програма избираща на принципа на случайност имената на членовете в конкурсните комисии, за да не възникват последващи спекулации относно избора.

Нужно е изработването на ясни и недвусмислени критерии относно оценяването и класирането на кандидатите, които да са съпроводени с прозрачност и публичност, както и мотивираност на подредбата на класираните участници.

Освен това намирам, че е от съществена важност поставянето на задължителни срокове за провеждането на конкурсните процедури за повишаване в съчетание с изменения при атестиране и методи за оценяване при гъвкав подход-например при по-голям брой по численост на кандидатите да има по-голям брой комисии. Усложнените процедури демотивират кандидатстващите, но и забавят попълването на свободни бройки с месеци и с години. Възможен е и по-гъвкав подход при оценяване при разпределяне на задълженията между членовете на комисията, което значително би съкратило времето на оценяване.

ВСС не е законодателен орган, но би трябвало да има по-авторитетно участие в законодателния процес - чрез участие в съгласувателните процедури по ЗНА. Неизползвани докрай са възможностите ВСС да допринася за намирането на оптимален нормативен (законов и подзаконов) регламент в области, свързани с функционирането на органите на съдебната власт, където дефицитите са най-големи.

В частност считам, че и правилата за отчитане на натовареността следва да бъдат усъвършенствани, като се даде адекватна оценка на дейности на магистратите, които са подценени.

Кариерното развитие на всеки магистрат следва да е обвързано с конкретни резултати от работата и реални професионални заслуги.

Атестирането следва да проследява професионалния път на магистрата, знанията и уменията натрупани през годините, пречупени през призмата на жизнения опит и моралните качества отстоявани през годините.

При сега действащата система то се провежда с участието на действащи магистрати, с доказан професионален опит и морален облик, избрани чрез избор. По този начин законодателят е предвидил гаранции за прозрачност и обективност на резултатите при уеднаквени критерии. Намирам за необходимо, непосредствено след конституиране на новия състав на Съвета, да се извърши анализ на дейността по атестиране и да се даде оценка на неговата ефективност.

За последната година съм участвала в атестирането на множество магистрати като част от помощна комисия и намирам, че детайлизацията, която в момента е нормативно уредена по отношение критериите за атестиране, е част от подобряването на нормативния процес, като след като ВСС изслуша и други различни предложения в тази насока, би било възможно тази добра тенденция да бъде надграждана с конкретни изменения.

Друг изключително важен въпрос обвързан пряко с атестирането е кариерното израстване на съдиите и прокурорите. Недвусмислено застъпвам тезата, че повишението следва да е на принципа на постъпателно израстване от най-ниското към най-високото ниво, без да се прескачат междинни нива.

Ако ми бъде гласувано доверие ще продължа да полагам грижи и усилия за подобряване на кадровата политика, ще утвърждавам положителното в подбора, подготовката и квалификацията на всички магистрати с равномерно участие в организирани учебни семинари, занятия и обучения. В тази насока координацията между НИП и професионалните сдружения участващи в обучението на магистрати е от съществено значение.

Ръководен принцип в работата ми ще бъде прилагане на еднакви критерии, ясни правила, обективност и принципност към всички колеги, без фаворизиране и толериране. Следва да се поддържат регулярни срещи с действащи магистрати от всички нива, като не се допуска капсулиране и изолация, поради естеството на работата на ВСС като постоянно действащ орган. Обратната връзка с магистратите и чуваемостта на проблемите им е в основата на подобряване работата на ВСС.

Ще оценявам магистратите според реалния им принос, качество и сръчност при изпълнение на задълженията им.

Ефективното и прозрачно управление на кадрите в съдебната система, налага следване на приетата стратегия за кадрите, основана на прозрачност при назначенията, повишаването и преместването, ясни и еднакви правила за оценяване при израстване в кариерата, еднакви и проверими критерии за натовареност на магистрата и за качеството му на работа.

Не е без значение при атестирането на магистратите анализирането на обективна информация за тях с проверимо съдържание. По този начин ще се засили убедеността на магистратите и гражданите, че в кариерния процес израстват най-добрите. Стратегията на кариерно израстване ще допринесе и за утвърждаване принципите на обективност и прозрачност в процедурите по назначения на магистрати на различни, вкл. и ръководни длъжности в звената на съдебната система, ще гарантира, че свободните места в по-високите нива ще бъдат заемани от магистратите с най-изявени професионални и нравствени качества.

Спазване и прилагане на принципите, залегнали в Кодексите за етично поведение на магистратите и съдебните служители е също важно условие за издигане на авторитета на съдебната власт. В това отношение е личният пример на всеки един магистрат.

Независимостта на съдебната власт и в частност на всеки магистрат безспорно са гаранция за качествено правосъдие и обществено доверие. Активната позиция на ВСС за нетолериране на отклонения в упражняването на тези отговорни професии е от първостепенно значение и ще отстоявам да бъде проявена включително и чрез дисциплинарната практика. В тази връзка и с оглед залагане на единни стандарти и предвидимост, след конституиране на новия състав на съвета следва да бъде анализирана наличната практика до този момент както на самия съвет, така и съдебната такава и да се даде оценка на нейната ефективност. От изключителна важност е да се създаде нетърпимост към всякакви прояви в разрез със заложените етични и професионални стандарти вътре в магистратската общност. Като приоритет в тази връзка, бих извела още повишаване на квалификацията на административните ръководители по въпросите на дисциплинарното производство в случаите, в които са компетентни и тяхното ангажиране с налагане на дисциплинарни наказания.

В личен план, ако ми бъде гласувано доверие и бъде избрана, ще продължа да работя активно и последователно за спазване на етичните норми, тъй като това е пътят за повишаване авторитета и общественото доверие към магистратите, за недопускане на негативни явления в работата ни.

Приоритет в дейността ми като член на ВСС ако бъде избрана, ще бъде подбора на административни ръководители. Към заемането на ръководни длъжности следва да бъдат мотивирани прокурори и съдии, магистрати с утвърден личен и професионален авторитет, признати от професионалната общност и неплашещи се от поемането на отговорност. Залагането на високи стандарти към подбора на административни ръководители, намирам за особено важно и при избор на ръководители на окръжни и апелативни нива, на които е възложено изпълнението на всички задачи, произтичащи от контролната дейност в съответния съдебен район. Процесът по избор на административни ръководители следва да се изчисти от формалния си подход, да се замени с реално идентифициране на проблемите и даване на конкретни предложения за тяхното решаване, вместо сега съществуващото „говорене по принципи“.

Необходимо е отчитането на натовареността да става при уеднаквени показатели, отчитащи в пълна степен магистратската дейност. Все още се наблюдава голяма разлика в натовареността на отделни прокурори и съдии и на отделни прокуратури и съдилища като цяло. Неравномерното натоварване и нереалното му отчитане се отразява и на качеството на работата на магистратите и на мотивацията им за работа.

Натовареността в прокуратурите, както и в следствените отделения, следва да бъде проследявана внимателно предвид динамиката на криминогенните фактори относно увеличаване или намаляване на престъпността в конкретните населени места, заетостта на щатове и разбира се законодателните изменения.

Проблемът с натовареността е ключов за съдебната карта на Република България, отчитайки демографското, социално, инфраструктурно и икономическо различие на всяка една прокуратура и съд. След получаване на ясна картина за реалната натовареност по райони, би могло да се премине към разкриване на нови щатове в звената с натовареност над средната, съответно закриване на щатове или прехвърлянето им в зависимост от конкретните нужди.

Не следва да бъде пренебрегван и въпроса относно битовите условия, в които работят прокурорите и съдиите. Дългогодишният проблем със сградите и работната среда следва да бъде окончателно разрешен в рамките на мандата на новия ВСС. По-нататъшно подобряване условията на труд, снабдяването, поддържането и използването на необходимите материално-технически средства и условия следва да бъде приоритет и на новия ВСС. Постигнатото в това отношение не е малко и е добра основа за бъдещо надграждане.

Защита на независимостта на съдиите, прокурорите и следователите: осъществяване на своевременна, изпреварваща информация към обществеността, - намаляване и преодоляване на практиката за последваща, оправдателно-обяснителна информация;

- своевременно и аргументирано реагиране в рамките на закона на тенденциозни и zlepоставящи работата на магистратите изявления, оценки и квалификации;

- обучение и експертно подпомагане на съдии и прокурорите за изяви в медиите, поднасяне на разбираема за обществото информация;

От години авторитетът на съдебната система е в упадък, което се вижда от ниския рейтинг на доверие към Висшия съдебен съвет, съда, прокуратурата и следствието. Това рефлектира негативно върху всеки един магистрат и за всеки член на Висшия съдебен съвет приоритет следва да е работата в полза на съдебната система, за защита независимостта и достойнството на магистратите.

Необходимо е безкомпромисно отстояване на независимостта на органите на съдебната система.

Членовете на съвета трябва да се реагират твърдо, демократично, коректно и етично на всеки опит за външна безпринципна и неоснователна намеса.

Необходима е своевременна и обективна защита при медийни атаки насочени срещу органи на съдебната система или отделни магистрати. Своевременно извършване на проверки и вземане на адекватно отношение. Да се дава мотивиран отговор и обяснение на необосновани обвинения, хулене и обругаване на съдебната система или конкретни магистрати, на Висшия съдебен съвет като цяло или на отделни негови членове. Същевременно всяка основателна критика, препоръка или предложение от магистрати, граждани, неправителствени организации, държавни органи, партньорски институции и прочие ще възприемам и срочно ще поставям за разглеждане.

Сигналите срещу магистрати трябва да се проверяват незабавно и резултатите от тях да се оповестяват публично. Неправилна е досегашната практика шумно да се оповестява началото на всяка проверка срещу магистрат и да се огласява резултатът само ако следва наказание. Изключително важно е с оглед запазване авторитета, достойнството и доброто име на магистрата, а оттам и на съдебната система като цяло, също така публично да бъдат оповестени резултатите от проверката и когато изходът е положителен.

Налице е негативната и противоречива оценка за немалка част от работата на досегашния Висш съдебен съвет. Това рефлектира върху авторитета на съвета и върху престижа на съдебната власт. За новия състав ще е непосредствена цел да положи усилия за положителна промяна на мнението, отношението и доверието на обществото. Това може да се случи само чрез екипна работа, открито поставяне на цели и последователност в постигането им. Активни обсъждания на идеи и предложения с представяне на различни мнения, явното им обсъждане и постигане на консенсус.

Висшият съдебен съвет следва да идентифицира дефицитите в общественото познание за съдебната власт и да набележи теми за информационни кампании, които да реализира, като чрез тях формира реалистична представа у гражданите за своята дейност и допринася за повишаване на тяхното доверие в него. Изследване на Европейския институт за стратегии и анализи от месец януари 2017г. показва необходимост от популяризиране на гаранциите за независимост на магистратите и в работата на съдебната система, необходимост обществото да получи повече познание за начина на работа на съда и на прокуратурата, за спецификата на българската правосъдна система спрямо популярните от филмовите продукции чуждестранни съдебни системи.

Тази обществена необходимост трябва да бъде удовлетворена чрез активен модел на комуникация с представителите на медиите, който да бъде осъществяван от говорителите на отделните колегии в Съвета. Чрез регулярни изяви пред медиите, било с нарочни брифинги или с участия в различни телевизионни студия, предавания или блокове, говорителите биха могли да разясняват спецификата на българската правосъдна система, както и да налагат теми в обществото, по които Висшият съдебен съвет има ключова позиция.

Авторитетът се гради на базата на успешна и ефективна реална работа, на постигнати резултати, а не просто на изявления и декларации. За всички от бъдещия състав на Съвета е важно да осъзнаят, че *каквито и мерки да се въведат за подобряване на публичния образ на ВСС пред обществото, те няма да доведат до резултат ако членовете му не показват добра воля и разбирателство по основни въпроси. Авторитетът на Съвета трябва да бъде повишен като се акцентира на градивните професионални дискусии, на богатството от мнения в търсене на най-добрите решения както за съдебната система, така и за гражданите, за които работи тя.*

Необходими са адекватни реакции срещу опити за намеса в работата на прокуратурите и съдилищата или по конкретните дела на магистратите.

Противодействие срещу опити за т.н. „обществено“ или друго външно въздействие при вземането на решенията на Висшия съдебен съвет или магистратите. Като член на Висшия съдебен съвет отношението ми към неправителствените организации, другите институции и медиите ще се основава на добрия тон, взаимното уважение и разбиране за общност на крайната цел - правораздаването да бъде резултатно, ефективно и респектиращо.

Необходимо е, без да се подценяват достиженията на съдебната система в България, да се ползва добрия чуждестранен опит и практика без това да засяга професионалното достойнство и самочувствие на българските магистрати или да поражда съмнение за намеса в професионалната колективна и индивидуална независимост.

Гореизложените насоки и приоритети не изчерпват действията ми като член на ВСС, в случай, че бъда избрана. Същите ще бъдат доразвити в процеса на работа, във всички аспекти на неговата дейност като колективен орган с цел успешно реализиране на съдебната реформа.

Мерки за противодействие на зависимости, конфликт на интереси, нерегламентирано влияние и накърняване престижа на съдебната власт:

Един от най-съществените фактори за предотвратяване на зависимости е доверието в кадровите процедури. Конкурсите, атестирането и изборът на адм.ръководители, впрочем и изборът на членовете на ВСС трябва да се основават на предварително известни, обективни критерии. Необходимо е мотивите за кадровите решения да бъдат реални и проверими. Да се публикуват достатъчно подробни мотиви към решенията, да се осигури еднакво прилагане на критериите, да се избягва всяка кадрова практика, която създава усещане за зависимост или услуга. Разбира се, трудно установими са неформалните зависимости-строга лични отношения, професионални обвързаности и помощ, обещания или други форми на взаимна обвързаност. Често те са част от психичния мир на една личност и са трудно проследими като обективно проявление. Затова ВСС следва да насърчава култура, при която отказът от зависимостта се възприема като професионална норма, а не като проява на нелоялност към колеги и адм.ръководители. Към последните следва специално внимание- техните правомощия следва да се упражняват при ясни правила, контролируеми процедури и недопускане на използването на административната власт като средство за натиск върху магистрати/примерно възможността за внезапно командироване в отдалечен район като своеобразно наказание/.

ВСС следва да работи в трите направления- вътре в системата/високи стандарти за поведение/, комуникация с обществото- ясна, навременна и лесна за разбиране информация за дейността на съдебната власт, трето-при атаки срещу съдебната независимост-спешна институционална реакция,

основана на факти, без политическа реторика. Най-силната защита на авторитета на съдебната власт е способността ѝ сама да назове и отстрани дефицита в своята среда.

ВСС следва да създаде онези условия, при които почтения и независим магистрат да бъде защитен, а зависимостта, конфликтът на интереси и влияние да бъдат разпознаваеми и институционално адресирани.

Финансовата и ресурсна осигуреност е друга много важна предпоставка за независимостта.

В заключение искам да завърша със следното:

Съгласно разпоредбата на чл.117 ал.2 от Конституцията на РБ, съдебната власт е независима. Този постулат е намерил отражение и в редица международни актове.

Функцията на гарант на независимостта са възложени на ВСС с разпоредбата на чл.16, ал.1 от ЗСВ, който трябва да осигури тази независимост. Осигуряването на независимостта на съдебната власт се разбира преди всичко като пълни гаранции за независимост на правосъдието. Висшият съдебен съвет представлява съдебната власт, осигурява и отстоява независимостта ѝ, определя състава и организацията на работата на съдилищата, прокуратурите и следствените органи и обезпечава финансово и технически тяхната дейност, без да се намесва в нейното осъществяване. Водена съм от разбирането, че специално в наказателно-правен план и при действащия конституционен модел, който трябва да бъде бранен, а не отрицаван и подлаган на съмнения, независимото правосъдие е постижимо при едно предварително условие. То е утвърждаването на независима от конюнктурни външни и вътрешни влияния, но предсказуема и подотчетна по отношение на общите си резултати дейност и организация на прокуратурата и съда.

Всяка обща работа и организация е функция на човешкия фактор, който формира нейния състав. Ако един човек няма съзнанието, че е част от една по-голяма и значима система, всякакви институционални реформи и законови промени ще останат без резултат.

В правото и управлението на съдебната система институциите са силни само толкова, колкото са силни хората в тях. Независимостта не е привилегия, а дълбоко вътрешно убеждение и отговорност пред обществото.

Ето защо, мерките за прозрачност и антикорупция не трябва да бъдат само външен механизъм за контрол, а инструмент за насърчаване на култура на висок морал, колегиалност и професионално достойнство сред магистратите- нещо, което периодът, в който започна моето

професионално развитие, успя да възпита. Времето подложи на сериозни изпитания, но и утвърди тази ми убеденост. Периодите на реформи, политически сътресения и обществено недоверие ме научи, че единствената сигурна защита за магистрата са неговият интегритет и законът. Моят личен опит показва, че когато магистратите притежават професионално достойнство, системата остава стабилна, независимо от външните трусове. Ето защо вярвам, че моят опит и извървян път ми дават моралната основа да предложа мерки, които не просто административат, а възбуждат доверието в съдебната власт.

Като кандидат за член на Висшия съдебен съвет приемам, че участието в този орган е висока професионална и обществена отговорност. Основната задача на неговите членове е да работят за укрепване на независима, ефективна, модерна и обществено уважавана съдебна власт, която гарантира върховенството на правото и защитава правата на гражданите. Считаю, че ВСС следва да поддържа активен и конструктивен диалог с органите на съдебната власт, професионалните организации и обществото, без това да накърнява независимостта на правораздаването. Доброто управление изисква информирани решения, основани на реалните проблеми на магистратите, както и последователност при тяхното решаване. Убедена съм, че кадровите решения следва да се основават единствено на обективни критерии-професионални качества, компетентност, нравствени качества, доказани резултати в работата и почтеност.

Провеждането на прозрачни и мотивирани процедури е съществена предпоставка за укрепване на доверието както в кадровия орган, така и в съдебната система като цяло.

Независимостта на съдебната власт е основна конституционна ценност. Тя не представлява привилегия на магистратите, а гаранция за защита на правата и законните интереси на гражданите и юридическите лица. Поради това ВСС следва последователно да защитава институционалната и личната независимост на съдиите, прокурорите и следователите, като същевременно осигурява високи стандарти на професионална отговорност. Ролята на ВСС не се изчерпва с вземане на кадрови решения. Съветът следва да формира дългосрочна визия за развитието на съдебната власт, да създава устойчиви механизми за повишаване качеството на правораздаването, да насърчава

професионалното развитие на магистратите и съдебните служители и да осигурява необходимите организационни и материални условия за изпълнение на конституционните функции на всеки орган.

Неоснователно през годините магистратите бяха подложени на прекомерен натиск по отношение на възнагражденията им. Преекспонирането на тази тема в публичното пространство създава нереална представа за възнагражденията в съдебната система. Като член на Висшия съдебен съвет бих отстоявала теза за адекватни възнаграждения на магистратите и служителите, които следва да бъдат съобразени с огромния труд, който полагат и отразяват отговорността, лишенията и ограниченията, които са принудени да приемат, поради естеството на работата си. След 2000г. бюджетът на съдебната власт е нараснал неколкостранно. В същото време усещането на съдиите и прокурорите за промяна на условията им на труд и справедливо заплащане е в низходяща посока, като за това спомогна и общата икономическа ситуация в страната. Предвид запазените ограничения на магистратите за получаване на странични доходи, това може да отслаби материалната независимост на съдебната власт и да изложи съдиите на икономически и политически натиск. Тези констатации са несъвместими със задълженията на България по чл. 14, §1 от Международния пакт за граждански и политически права и Основните принципи на ООН за независимостта на съдебната власт, които изискват съдебната независимост и адекватното възнаграждение като част от същата, да бъдат осигурени от закона.

Конституцията и Законът за съдебната власт създават предпоставките за изпълнение на правомощията на ВСС, но реалното тяхно осъществяване е израз на индивидуалната мотивация и усилията на всеки на членовете на този колективен орган. Настоящото кратко изложение по принципни въпроси от дейността на ВСС е израз на вижданията ми за дейността му и отправна точка за една дискусия за всичко постигнато и за всичко, което предстои.

23.09.2026г.

Подпис:

/М.Карагьозова/

ОБРАЗЕЦЪТ НА ДЕКЛАРАЦИЯ Е УТВЪРДЕН ОТ

МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО СЪС ЗАПОВЕД № ЛС-04-394/21.07.2026 г.

ДЕКЛАРАЦИЯ

ЗА ИМОТНОТО СЪСТОЯНИЕ, ПРОИЗХОДА НА СРЕДСТВАТА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ИМУЩЕСТВОТО И ЗА НАЛИЧИЕТО НА ЧАСТЕН ИНТЕРЕС

На Милена Асенова Каралъзова

/име, презиме, фамилия/

на длъжност: съдия в Окръжен съд Велико Търново

кандидат: за избран член на ВСС

ДЕКЛАРИРАМ

към 21.09.2026 – датата на участието ми в процедурата за избор за заемане на длъжност избран член на ВСС следното имотно състояние, произхода на средствата за придобиване на същото за мен, съпруга/та ми или на лицето, с които се намирам във фактическо съжителство на съпругески начала, и на ненавършилите пълнолетие деца, и следните интереси:

Данни за декларатора:

1		2	
Милена Асенова Карагьозова		ЕТН:	
/Име - собствено, бащино, фамилно/			
Окръжен съд Велико Търново		Л. К. №	
/местоработата/		МВР	
свдиз		Постоянен	
/длъжност/		адрес:	
		Телефон:	

Данни за съпруга/та и за лицата, с които се намират във фактическо съжителство на съпружески начала:

1	Гражданство:	Българско	2	/Данните от колона 2 не се публикуват/
ЕТН:				
/Име - собствено, бащино, фамилно/				

Декларирам, че:

- съм във фактическа раздяла:
- не живея заедно със съпруга /та/ си и нямаме общо домакинство:
- и няма да декларирам неговото/нейното имущество и доходи на основание чл. 63, ал. 5 от ЗПКЛПЗПД
- фактическо съжителство на съпружески начала:

Данни за ненавършилите пълнолетие деца:

№	/Име - собствено, бащино, фамилно/	ЕТН	Гражданство
1.	1	2	3
2.			
3.			

Декларирам, че:

- не упражнявам родителски права по отношение на ненавършилите пълнолетие деца:

Декларатор:

/подпис/

Милена Асенова Каратозова

Име на декларатора
/собствено, бащино, фамилно/

1. Недвижимо имущество

1. Право на собственост и ограничени вещни права:

Нямам нищо за деклариране.

Таблица № 1

Ном. по ред	Вид на имота /правото/	Местонахождение	Община	Площ /кв.м./	Разгъната застроена площ /кв.м./	Година на придо- биване	Собственик		Идеална част	Цена на придобиване /евро/	Правно основание за придобиване	Произход на средствата
							Име:	ЕГН				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	апартамент	Горна Оряховица	Горна Оряховица	56	56	2023	Милена Асенова Каратозова		1/1	6000	покупко-продажба	заплата
2	гараж	Горна Оряховица	Горна Оряховица	16	16	2023	Милена Асенова Каратозова		1/1	1000	покупко-продажба	заплата
3	апартамент с мазе	Банкя	Банкя	58	61	2020	Милена Асенова Каратозова		1/1	36770	покупко-продажба	заплата и банков кредит
4	апартамент с мазе	Горна Оряховица	Горна Оряховица	61	68	2018	Милена Асенова Каратозова		1/2	4900	покупко-продажба	заплата
5	гараж	Горна Оряховица	Горна Оряховица	21	21	2018	Милена Асенова Каратозова		1/1	744	покупко-продажба	заплата

1.а. Земеделски земи и гори:

Нямам нищо за деклариране.

Таблица № 1.1

Ном. по ред	Вид на имота /правото/	Местонахождение	Община	Площ /декара/	Разгъната застроена площ /кв.м./	Година на придо- биване	Собственик		Идеална част	Цена на придобиване /евро/	Правно основание за придобиване	Произход на средствата
							Име:	ЕГН				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

1.б. Чуждо недвижимо имущество:

Нямам нищо за деклариране.

Таблица № 1.2

Ном. по ред	Вид на имота /правото/	Местонахождение	Община	Площ /декара/	Разгъната застроена площ /кв.м./	Година на сключаване на договора	Ползвател		Идеална част	Цена по договор /евро/	Правно основание за ползване	Произход на средствата
							Име:	ЕГН				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

2. Прехвърляне на имоти през предходната година:

Нямам нищо за деклариране.

X

Таблица № 2

Ном. по ред	Вид на имота	Местонахождение	Община	Площ /декара/	Разгъната застроена площ /кв.м./	Прехвърлител				Цена на сделката /евро/	Правно основание за отчуждаване на имота
						Име:	ЕГН	Идеална част	Идеална част		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11

Декларатор:

Милена Асенова Каратозова

Име на декларатора /собствено, бащино, фамилно/	Милена Асенова Карабозова
--	---------------------------

II. Моторни сухопътни, водни и въздухоплавателни превозни средства, както и други превозни средства, които подлежат на регистрация по закон

1. Моторни сухопътни превозни средства:

1. Моторни с/хотелни превозни средства:							Нямам нищо за деклариране.		Х		Таблица № 3	
Ном. по ред	Вид на превозното средство	Марка на превозното средство	Цена на придобиване /евро/	Година на придобиване	Собственик			Правно основание за придобиване	Произход на средствата			
					Име: собствено, бащино, фамилно	ЕГН	Идеална част					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			

2. Земеделска и горска техника:

2. Земеделска и горска техника:					Нямам нищо за деклариране:		Х		Таблица № 3.1	
Ном. по ред	Вид на земеделската или горската техника	Марка на техниката	Цена на придобиване /евро/	Година на придобиване	Собственик			Правно основание за придобиване	Произход на средствата	
					Име: собствено, бащино, фамилно	ЕГН	Идеална част			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

3. Водни и въздухоплавателни превозни средства:

3. Водни и въздухоплавателни превозни средства:					Нямам нищо за деклариране.		X		Таблица № 3.2	
Ном. по ред	Вид на превозното средство	Марка на превозното средство	Цена на придобиване /евро/	Година на придобиване	Собственик			Правно основание за придобиване	Произход на средствата	
					Име: собствено, бащино, фамилно	ЕГН	Идеална част			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

Декларатор:

/подпис/

4. Други превозни средства, които подлежат на регистрация по закон:

Нямам нищо за деклариране.

X

Таблица № 3.3

Ном. по ред	Вид на превозното средство	Марка на превозното средство	Цена на придобиване /евро/	Година на придобиване	Собственик			Правно основание за придобиване	Произход на средствата
					Име: собствено, бащино, фамилно	ЕГН	Идеална част		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

5. Чужди моторни суходъртни, водни и въздухоплавателни превозни средства на стойност над 5000 евро:

Нямам нищо за деклариране.

X

Таблица № 3.4

средства на стойност над 5000 евро:									
Ном. по ред	Вид на превозното средство	Марка на превозното средство	Цена по договор /евро/	Година на сключване на договора	Ползвател		Правно основание за ползване	Произход на средствата	
					Име: собствено, бащино, фамилно	ЕГН			Идеална част
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	лек автомобил	Фолксваген	42784	2023	Милена Асенова Каратюзова		1/1	Договор за финансов лизинг	заплатата

6. Прехвърляне на притежаваните моторни суходъртни, водни и въздухоплавателни превозни средства през предходната година:

Нямам нищо за деклариране.

X

Таблица № 3.5

въздухоплавателни превозни средства през предходната година:							
Прехвърлител							
Ном. по ред	Вид на превозното средство	Марка на превозното средство	Цена на отчуждаването /евро/	Име: собствено, бащино, фамилно	Прехвърлител		Правно основание за отчуждаването
					ЕГН	Идеална част	
1	2	3	4	5	6	7	8

Декларатор:

/подпис/

Нямам нищо за деклариране.

X

Таблица № 6

[illegible]

3. Задължения на обща стойност над 5000 евро и договорени лихвени проценти по тях:

Нямам нищо за деклариране.

— 3 —

Таблица № 7

ПРОЦЕНТИ ПО ТЪЯХ:										
Ном. по ред	Вид на задължението	Размер на задължението	Вид на валутата	Равно-стойност в евро	Титуляр на задължението		ЕГН	Правно основание за задължението вкл. договорен лихвен процент	Към банки	Към физически и юридически лица
					Име: собствено, бащино, фамилно					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	ипотечен кредит	10300	EUR	10300	Милена Асенова Карабозова		Договор за ипотечен кредит - 3%	да	не	
	финансов лизинг	23100	EUR	23100	Милена Асенова Карабозова		Договор за финансов лизинг - 4%	не	да	

Декларатор:

/подпис/

Име на декларатора /собствено, бащино, фамилно/	Милена Асенова Карагьозова
--	----------------------------

IV. Вложения в инвестиционни и пенсионни фондове и еквивалентни форми на спестявания и инвестиции, ако общата им стойност надвишава 5000 евро
както и налични ценни книги, дялове в дружества с ограничена отговорност и командитни дружества и финансови инструменти

1. Вложения в инвестиционни и пенсионни фондове и еквивалентни форми на спестявания и инвестиции, в това число и криптовалути,
ако общата им стойност надвишава 5000 евро

Ном. по ред	Размер на вложенията	Вид на валутата	Равно-стойност в евро	Титуляр на вложението		В страната	В чужбина	Произход на средствата
				Име: собствено, бащино, фамилно	ЕТН			
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Нямам нищо за деклариране.

X

Таблица № 8

2. Ценни книги и фин. инструменти по чл. 4 от Закона за пазарите на фин. инструменти.

Ном. по ред	Вид на ценните книги/ финансови инструменти	Брой на ценните книги/ фин. инстр.	Поверени на инвест. посредник		Емитент	Цена на придобиването /евро/	Собственик или титуляр на правото		Правно основание за придобиването	Произход на средствата
			Ценни книжки/ фин. инстр.	и/или пари			Име	ЕТН		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Нямам нищо за деклариране.

X

Таблица № 9

3. Дялове в дружества с ограничена отговорност и командитни дружества:

Ном. по ред	Вид на имуществото	Размер на дяловото участие	Наименование на дружеството	Седелище	Стойност на дяловото участие	Собственик или титуляр на правото		Правно основание за придобиването	Произход на средствата
						Име	ЕТН		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Нямам нищо за деклариране.

X

Таблица № 10

Декларатор:

/подпис/

СТР. 6-2/

Име на декларатора
/собствено, бащино, фамилно/ Милена Асенова Карабозова

V. Трудови доходи, получени през предходната календарна година, в това число и на ненавършителите пълнолетие деца.
за заеманата длъжност, получени през предходната календарна година, когато са общо над 5 000 евро.

Доходи извън тези

Нямат нищо за деклариране.

X

Таблица № 12

Ном. по ред.	Видове доход от:	Размер на дохода	
		На декларатора	На съпруга/та, лицето при факт. съжителство на съпруг-начала
1	2	3	4
I. Облагателен доход от:			
1.	Годишна данъчна основа от трудови доходи		
2.	Годишна данъчна основа за доходи от трудови правоотношения, извън тези за заеманата длъжност	59900	
3.	Годишна данъчна основа за доходи от стопанска дейност като едноличен търговец		
4.	Годишна данъчна основа за доходи от друга стопанска дейност		
5.	Годишна данъчна основа за доходи от неим или друго възмездно предоставяне за ползване на права или имущество		
6.	Годишна данъчна основа за доходи от прекъсване на права или имущество		
7.	Годишна данъчна основа за доходи от други източници по чл. 35 от ЗДДФЛ		
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
II. Други доходи, извън посочените в т. I.			
1.	Доходи от непреработена растителна и животинска продукция от регистрирани земеделски производители и тютюнопроизводители.		
2.			
3.			
4.			
5.			
III. Всичко:		59900	0

Декларатор:

/подпис/

VI.

1. Дадени обезпечения и направени разходи от или в полза на декларатора, неговия съпруг/съпруга, лица при фактическо съжителство на съпругески
начала или ненавършилите пълнолетие деца с тяхно съгласие: ☐ ☒ Нямам нищо за деклариране.

Таблица № 13

Ном. по ред	Вид на обезпечението	Размер на обезпечението	Характер на обезпечението			
			От декларатора	В полза на декларатора	От съпруга, лица при факт. съжителство на съпругески начала или ненавършили пълн. деца	В полза на съпруга, лица при факт. съжителство на съпругески начала или ненавършили пълн. деца
1	2	3	4	5	6	7

Декларатор:

/подпис/

Име на декларатора /собствено, бащино, фамилно/	Милена Асенова Карабозова
--	---------------------------

2. Направени разходи от или в полза на декларатора, неговия съпруг/съпруга/, лица при фактическо съжителство на съпругески начала или ненавършилите пълнолетие деца с тяхно съгласие, когато те не са платени със собствени средства, с публични средства или със средства на институцията, в която заемат длъжността:

Нямам нищо за деклариране.

X

Таблица № 14

Ном. по ред.	Вид на разхода	Размер на разхода	Вид на валутата	Равностойност в евро	Разходите са направени:			
					В полза на декларатора	За чия сметка е направен разхода	В полза на съпруга, лица при факт. съжит. на съпруг. начала или ненавършили пълн. деца	За чия сметка е направен разхода
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.1.	Обучение:							
1.								
2.								
3.								
2.2.	Пътуване извън страната:							
2.2.1.								
2.2.2.								
2.2.3.								
2.2.4.								
2.3.	Други плащания с единична цена над 500 евро:							
2.3.1.								
2.3.2.								
2.3.3.								
2.4.	Разходи за обучение извън случаите по чл. 63, ал. 1, т. 11 от ЗПКЛЗПД в т.ч. в полза на лицата по чл. 63, ал. 4 от ЗПКЛЗПД чийто еднократна стойност надхвърля 5000 евро:							
2.4.1.								
2.4.2.								

Име на декларатора /собствено, бащино, фамилно/	Милена Асенова Каратьозова
--	----------------------------

V. Трудови доходи, получени през предходната календарна година, в това число и на ненавършилите пълнолетие деца.
за заеманата длъжност, получени през предходната календарна година, когато са общо над 5 000 евро.

Нямам нищо за деклариране.

X

Таблица № 12

Ном. по ред.	Видове доход от:	Размер на дохода	
		Има декларатора /евро/	На съпруга/та, лицето при факт. съжителство на съпруг.начала /евро/
1	2	3	4
I. Облагателен доход от:			
1.	Годишна данъчна основа от трудови доходи		
2.	Годишна данъчна основа за доходи от трудови правоотношения, извън тези за заеманата длъжност	59900	
3.	Годишна данъчна основа за доходи от стопанска дейност като едноличен търговец		
4.	Годишна данъчна основа за доходи от друга стопанска дейност		
5.	Годишна данъчна основа за доходи от наем или друго възмездно предоставяне за ползване на права или имущество		
6.	Годишна данъчна основа за доходи от прехвърляне на права или имущество		
7.	Годишна данъчна основа за доходи от други източници по чл. 35 от ЗДДФЛ		
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
II. Други доходи, извън посочените в т. I.			
1.	Доходи от непреработена растителна и животинска продукция от регистрирани земеделски производители и поточнопроизводители.		
2.			
3.			
4.			
5.			
III. Всичко:		59900	0

Декларатор:

/подпис/

VI.

1. Дадени обезпечения и направени разходи от или в полза на декларатора, неговия съпруг /съпруга/, лица при фактическо съжителство на съпругески начала или ненавършилите пълнолетие деца с тяхно съгласие:

Нямам нищо за деклариране.

Х

Таблица № 13

Ном. по ред	Вид на обезпечението	Размер на обезпечението	Характер на обезпечението			
			От декларатора	В полза на декларатора	От съпруга/а, лица при факт. съжителство на съпругески начала или ненавършили пълн. деца	В полза на съпруга/а, лица при факт. съжителство на съпругески начала или ненавършили пълн. деца
1	2	3	4	5	6	7

Декларатор:

/подпис/

Име на декларатора: /собствено, бащино, фамилно/	Милена Асенова Карабързова
---	----------------------------

VII. Участие в търговски дружества, в органи на управление или контрол на търговски дружества, на юридически лица с нестопанска цел или на кооперации, както и извършване на дейност като едноличен търговец към датата на избирането или назначаването и 12 месеца преди датата на избирането или назначаването

1. Към датата на избирането или назначаването на длъжност:

1.1. Имам участие в следните търговски дружества, в граждански дружества, участие в тайни или в неформални организации и общества:

Ном по ред	Дружество	Нямам нищо за деклариране.	☒	Размер на дяловото участие	Таблица № 15
------------	-----------	----------------------------	-------------------------------------	----------------------------	--------------

1.2. Съм управител или член на орган на управление или контрол на търговски дружества, на юридически лица с нестопанска цел или на кооперации:

Ном по ред	Дружество	Нямам нищо за деклариране.	☒	Участие	Таблица № 16
------------	-----------	----------------------------	-------------------------------------	---------	--------------

Ном по ред Наименование на ЕТ | Нямам нищо за деклариране. | ☒ | Предмет на дейност | Таблица № 17 |

2. Дванадесет месеца преди датата на избирането или назначаването ми на длъжност:

2.1. Имам участие в следните търговски дружества:

Ном по ред	Дружество	Нямам нищо за деклариране.	☒	Размер на дяловото участие	Таблица № 18
------------	-----------	----------------------------	-------------------------------------	----------------------------	--------------

2.2. Съм управител или член на орган на управление или контрол на търговски дружества, на юридически лица с нестопанска цел или на кооперации:

Ном по ред	Дружество	Нямам нищо за деклариране.	☒	Участие	Таблица № 19
------------	-----------	----------------------------	-------------------------------------	---------	--------------

2.3. Развивам дейност като едноличен търговец:

Ном по ред	Наименование на ЕТ	Нямам нищо за деклариране.	☒	Предмет на дейност	Таблица № 20
------------	--------------------	----------------------------	-------------------------------------	--------------------	--------------

VIII. Договори с лица, които извършват дейност в области, свързани с вземаните от лицето, заемашо публична длъжност, решения в кръга на неговите правомощия или задължения по служба:

Ном по ред	Трите имена на лицето, с което е сключен договора	Нямам нищо за деклариране.	☒	Предмет на договора	Таблица № 21
------------	---	----------------------------	-------------------------------------	---------------------	--------------

IX. Данни за свързани лица, към дейността на които лицето, заемашо публичната длъжност, има частен интерес:

Ном по ред	Трите имена на лицето	Нямам нищо за деклариране.	☒	Обект на дейност на свързаните лица	Таблица № 22
------------	-----------------------	----------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	--------------

Дата: 21.09.2026 г.

Декларатор:

подпис

